

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิต ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็น สื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่า ควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ปีที่ 6 ไว้ว่า อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบาย ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 32) จะเห็น ได้ว่าการอ่านถือเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ แต่จากการสรุปผลการดำเนินงาน 9 ปี ของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ.2542 – 2551) พบว่า การจัดการศึกษาในภาพรวม ในช่วง พ.ศ.2545 - 2550 ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ไม่รู้หนังสือของไทยเพิ่มขึ้น คือจากร้อยละ 4.7 ในช่วงปี 2545 เป็น 7.4 ในปี 2550 สถิติของ International Institute for Management Development (IMD) การประเมิน ของ Programme for International Student Assessment (PISA) ในปี 2003 และในปี 2006 พบว่า เด็กไทยอายุ 15 ปี มีความสามารถด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ต่ำกว่าเด็กในกลุ่ม ประเทศ Organization for Economic and Co-operation Development (OECD) มาก และมีการวิจัย พบว่า เด็กไทยมีการอ่านหนังสือน้อยมาก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552 : 5) ซึ่งในโลก

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิต ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็น สื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่า ควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ปีที่ 6 ไว้ว่า อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบาย ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 32) จะเห็น ได้ว่าการอ่านถือเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ แต่จากการสรุปผลการดำเนินงาน 9 ปี ของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ.2542 – 2551) พบว่า การจัดการศึกษาในภาพรวม ในช่วง พ.ศ.2545 - 2550 ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ไม่รู้หนังสือของไทยเพิ่มขึ้น คือจากร้อยละ 4.7 ในช่วงปี 2545 เป็น 7.4 ในปี 2550 สถิติของ International Institute for Management Development (IMD) การประเมิน ของ Programme for International Student Assessment (PISA) ในปี 2003 และในปี 2006 พบว่า เด็กไทยอายุ 15 ปี มีความสามารถด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ต่ำกว่าเด็กในกลุ่ม ประเทศ Organization for Economic and Co-operation Development (OECD) มาก และมีการวิจัย พบว่า เด็กไทยมีการอ่านหนังสือน้อยมาก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552 : 5) ซึ่งในโลก

ของข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หากเราขาดทักษะด้านการอ่าน อาจทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารนั้นๆ ผิดเคลื่อนจากความเป็นจริง การอ่านและการเขียนถือเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้เพราะเป็นพื้นฐานของการศึกษาในทุกกลุ่มสาระวิชา แต่หากนักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก และเขียนไม่ได้แล้วนั้นก็เท่ากับการเรียนรู้ในสาระวิชาต่างๆ หยุดชะงักลง

เมื่อกล่าวถึงปัญหาการอ่านจับใจความ นักเรียนส่วนมากอ่านได้ไม่คล่อง อ่านผิด อ่านไม่ชัด ไม่สามารถสรุปใจความและข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ การอ่านหนังสือเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญทัดเทียมประเทศอื่นๆ ดังที่ บันลือ พลฤกษ์วัน (2530 : 29) และรัชชชัย ธนุทอง (2531 : 37) กล่าวโดยสรุปว่า ถ้านักเรียนมีความเข้าใจด้านการอ่านไม่ดีพอ จะเป็นปัญหาในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเกิดความสับสนในการอ่าน เพราะจับประเด็นสำคัญของเรื่องไม่ได้ ซึ่งเป็นผลให้นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จในการอ่าน ดังนั้น การอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะที่นักเรียนต้องฝึกให้เกิดความชำนาญ เพราะจะได้ช่วยให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการอ่านได้มาก

จากรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน Ordinary National Education Test (O-NET) ปีการศึกษา 2552 ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 3) ของสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (2552 : 1) พบว่า มาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท.1.1 ใช้ทักษะการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน นักเรียนโรงเรียนภัทรบพิตรมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ คือ 5.78 จากคะแนนเต็ม 13 คะแนน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ชวนทอง วัชรอาสน์ (2542 : 2) ที่พบว่าในปัจจุบันนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวนมากมีปัญหาในการอ่านหนังสือ เช่น อ่านไม่เป็น อ่านช้า จับใจความสำคัญไม่ได้ เพราะพื้นฐานระดับประถมศึกษาของนักเรียนไม่ดีพอ เมื่อศึกษาต่อในระดับมัศึกษาก็กลายเป็นปัญหาต่อเนื่อง ดังนั้นครูควรปรับปรุงการสอน โดยหาวิธีแก้ปัญหาเพื่อให้นักเรียนได้เกิดความกระตือรือร้นที่จะอ่าน ส่วนปัญหาการอ่านจับใจความของนักเรียนบางคนอ่านช้า อ่านได้แต่ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้

เทคนิคแผนผังทางปัญญาช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยการจัดระบบความคิดออกมาเป็นรูปธรรม ช่วยให้ง่ายต่อความเข้าใจ และจดจำสิ่งที่เรียนมาได้ อย่างแม่นยำสามารถตรวจสอบได้ว่าผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาถูกต้องชัดเจนเพียงไร และก่อให้เกิดประสิทธิภาพทางการอ่าน เทคนิคแผนผังทางปัญญานั้นมีหลายลักษณะ จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิคแผนผังทางปัญญาของบูซาน (Buzan) พบว่า เทคนิคแผนผังทางปัญญาสามารถช่วย ดึงดูดความสนใจช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และกระตุ้นความจำแก่ผู้เรียน อีกทั้งยังก่อให้เกิดความชัดเจนเป็นรูปธรรมของสิ่งที่อ่านมากยิ่งขึ้น สามารถเข้าใจได้ง่ายน่าจะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ซึ่งบูซาน (Buzan, T. & Buzan, B. 1997 : 175 – 283) ได้เสนอไว้ว่า แผนผังทางปัญญานั้นสามารถนำมาใช้ประโยชน์ด้าน

ของข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หากเราขาดทักษะด้านการอ่าน อาจทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารนั้นๆ ผิดเคลื่อนจากความเป็นจริง การอ่านและการเขียนถือเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้เพราะเป็นพื้นฐานของการศึกษาในทุกกลุ่มสาระวิชา แต่หากนักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก และเขียนไม่ได้แล้วนั้นก็เท่ากับการเรียนรู้ในสาระวิชาต่างๆ หยุดชะงักลง

เมื่อกล่าวถึงปัญหาการอ่านจับใจความ นักเรียนส่วนมากอ่านได้ไม่คล่อง อ่านผิด อ่านไม่ชัด ไม่สามารถสรุปใจความและข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ การอ่านหนังสือเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญทัดเทียมประเทศอื่นๆ ดังที่ บันลือ พลฤกษ์วัน (2530 : 29) และรัชชชัย ธนุทอง (2531 : 37) กล่าวโดยสรุปว่า ถ้านักเรียนมีความเข้าใจด้านการอ่านไม่ดีพอ จะเป็นปัญหาในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเกิดความล้มเหลวในการอ่าน เพราะจับประเด็นสำคัญของเรื่องไม่ได้ ซึ่งเป็นผลให้นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จในการอ่าน ดังนั้น การอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะที่นักเรียนต้องฝึกให้เกิดความชำนาญ เพราะจะได้ช่วยให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการอ่านได้มาก

จากรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน Ordinary National Education Test (O-NET) ปีการศึกษา 2552 ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 3) ของสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (2552 : 1) พบว่า มาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท.1.1 ใช้ทักษะการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน นักเรียนโรงเรียนภัทรบพิตรมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ คือ 5.78 จากคะแนนเต็ม 13 คะแนน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ชวนทอง วัชรอาสน์ (2542 : 2) ที่พบว่าในปัจจุบันนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวนมากมีปัญหาในการอ่านหนังสือ เช่น อ่านไม่เป็น อ่านช้า จับใจความสำคัญไม่ได้ เพราะพื้นฐานระดับประถมศึกษาของนักเรียนไม่ดีพอ เมื่อศึกษาต่อในระดับมัศึกษาก็กลายเป็นปัญหาต่อเนื่อง ดังนั้นครูควรปรับปรุงการสอน โดยหาวิธีแก้ปัญหาเพื่อให้นักเรียนได้เกิดความกระตือรือร้นที่จะอ่าน ส่วนปัญหาการอ่านจับใจความของนักเรียนบางคนอ่านช้า อ่านได้แต่ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้

เทคนิคแผนผังทางปัญญาช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยการจัดระบบความคิดออกมาเป็นรูปธรรม ช่วยให้ง่ายต่อความเข้าใจ และจดจำสิ่งที่เรียนมาได้ อย่างแม่นยำสามารถตรวจสอบได้ว่าผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาถูกต้องชัดเจนเพียงไร และก่อให้เกิดประสิทธิภาพทางการอ่าน เทคนิคแผนผังทางปัญญานั้นมีหลายลักษณะ จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิคแผนผังทางปัญญาของบูซาน (Buzan) พบว่า เทคนิคแผนผังทางปัญญาสามารถช่วย ดึงดูดความสนใจช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และกระตุ้นความจำแก่ผู้เรียน อีกทั้งยังก่อให้เกิดความชัดเจนเป็นรูปธรรมของสิ่งที่อ่านมากยิ่งขึ้น สามารถเข้าใจได้ง่ายน่าจะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ ซึ่งบูซาน (Buzan, T. & Buzan, B. 1997 : 175 – 283) ได้เสนอไว้ว่า แผนผังทางปัญญานั้นสามารถนำมาใช้ประโยชน์ด้าน

การจดบันทึก (Note Taking) เพราะการจดบันทึกนั้นโดยทั่วไปคนส่วนใหญ่มักจดแบบแวนอนหรือแนวตั้งทางเดียวตามสัดส่วนของภาษานั้น ๆ ทำให้ไม่ได้ประโยชน์จากการจดบันทึกอย่างเต็มที่เนื่องจากไม่เห็นถึงจุดสำคัญ และความสัมพันธ์ของเนื้อหาอย่างชัดเจน แต่หากเปลี่ยนรูปแบบการจดบันทึกเป็นแผนผังทางปัญญา จะทำให้ผู้จดบันทึกเห็นจุดสำคัญและความเชื่อมโยงของเนื้อหาที่มีความเป็นอิสระจนเกิดความเข้าใจในเนื้อหานั้นๆ มากขึ้น โทนี บูซาน ได้คิดริเริ่มโดยที่นำความรู้เรื่องสมองมาปรับใช้ใน การเรียนรู้ พัฒนาการจากการจดบันทึกแบบเดิมที่บันทึกตัวอักษรเป็นบรรทัด ๆ เป็นแถว ๆ ใช้ปากกาหรือดินสอสีเดียว มาเป็นการบันทึกด้วยคำ ภาพ สัญลักษณ์ แบบแผ่รัศมีออกรอบๆ ศูนย์กลาง เหมือนกับการแตกแขนงของกิ่งไม้ โดยใช้สีส้น การจดบันทึกดังกล่าวก็คือ การจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญานั้นเอง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาในการจัดการเรียนรู้ได้ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อจับใจความสูงขึ้น ช่วยให้มีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา (กุสุมา ภูษาว. 2548 : บทคัดย่อ; เบ็ญจมาศ รอดพิทักษ์. 2548 : บทคัดย่อ; เกลียชวัญ ศรีสังข์. 2549 : บทคัดย่อ; และมานาเซ มะลาเสง. 2551 : บทคัดย่อ เป็นต้น) นอกจากนี้ยังพบว่า การใช้แบบฝึกทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ (พงษ์ศักดิ์ ศิริวงศ์. 2549 : บทคัดย่อ; ลือชัย สุรมิตร. 2549 : บทคัดย่อ; และปรีชา วันแวน. 2551 : บทคัดย่อ) เป็นต้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ โทนี บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนด้วยแบบฝึกทักษะที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อ

การจดบันทึก (Note Taking) เพราะการจดบันทึกนั้นโดยทั่วไปคนส่วนใหญ่มักจดแบบแวนอนหรือแนวตั้งทางเดียวตามสัดส่วนของภาษานั้น ๆ ทำให้ไม่ได้ประโยชน์จากการจดบันทึกอย่างเต็มที่เนื่องจากไม่เห็นถึงจุดสำคัญ และความสัมพันธ์ของเนื้อหาอย่างชัดเจน แต่หากเปลี่ยนรูปแบบการจดบันทึกเป็นแผนผังทางปัญญา จะทำให้ผู้จดบันทึกเห็นจุดสำคัญและความเชื่อมโยงของเนื้อหาที่มีความเป็นอิสระจนเกิดความเข้าใจในเนื้อหานั้นๆ มากขึ้น โทนี บูซาน ได้คิดริเริ่มโดยที่นำความรู้เรื่องสมองมาปรับใช้ใน การเรียนรู้ พัฒนาการจากการจดบันทึกแบบเดิมที่บันทึกตัวอักษรเป็นบรรทัด ๆ เป็นแถว ๆ ใช้ปากกาหรือดินสอสีเดียว มาเป็นการบันทึกด้วยคำ ภาพ สัญลักษณ์ แบบแผ่รัศมีออกรอบๆ ศูนย์กลาง เหมือนกับการแตกแขนงของกิ่งไม้ โดยใช้สีส้น การจดบันทึกดังกล่าวก็คือ การจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญานั้นเอง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาในการจัดการเรียนรู้ได้ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อจับใจความสูงขึ้น ช่วยให้มีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา (กุสุมา กุษาว. 2548 : บทคัดย่อ; เบ็ญจมาศ รอดพิทักษ์. 2548 : บทคัดย่อ; เกลียชวัญ ศรีสังข์. 2549 : บทคัดย่อ; และมานาเซ มะลาเสง. 2551 : บทคัดย่อ เป็นต้น) นอกจากนี้ยังพบว่า การใช้แบบฝึกทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ (พงษ์ศักดิ์ ศิริวงศ์. 2549 : บทคัดย่อ; ลือชัย สุรมิตร. 2549 : บทคัดย่อ; และปรีชา วันแวน. 2551 : บทคัดย่อ) เป็นต้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ โทนี บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนด้วยแบบฝึกทักษะที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อ

จับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน
3. ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าอย่างน้อย 0.50 ขึ้นไป
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนที่จะพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. เป็นแนวทางในการทำวิจัยผลการใช้แบบฝึกทักษะเนื้อหาอื่นในวิชาภาษาไทยหรือวิชาอื่นๆ ต่อไป

จับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน
3. ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าอย่างน้อย 0.50 ขึ้นไป
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนที่จะพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. เป็นแนวทางในการทำวิจัยผลการใช้แบบฝึกทักษะเนื้อหาอื่นในวิชาภาษาไทยหรือวิชาอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภัทรบพิตร อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 7 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 280 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนภัทรบพิตร อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 44 คน ได้มาโดยการวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

2. ขอบเขตของเนื้อหา

แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย เทคนิคแผนผังทางปัญญา จำนวน 1 ชุด นิทาน ข่าว เรื่องสั้น เพลง บทความ และบทร้อยกรอง อย่างละ 2 ชุด รวมจำนวน 13 ชุด

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2.3 ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภัทรบพิตร อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 7 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 280 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนภัทรบพิตร อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 44 คน ได้มาโดยการวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

2. ขอบเขตของเนื้อหา

แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย เทคนิคแผนผังทางปัญญา จำนวน 1 ชุด นิทาน ข่าว เรื่องสั้น เพลง บทความ และบทร้อยกรอง อย่างละ 2 ชุด รวมจำนวน 13 ชุด

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2.3 ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูชาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **แบบฝึกทักษะ** หมายถึง สื่อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความ โรงเรียนภัทรบพิตร อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
2. **การอ่านจับใจความ** หมายถึง การทำความเข้าใจเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องราวหรือข้อความที่อ่าน โดยสรุปสาระสำคัญของของเรื่องที่ได้ว่า เรื่องอะไร ใครทำอะไร ทำที่ไหน ทำเมื่อไหร่ และทำอย่างไร
3. **แผนผังทางปัญญา** หมายถึง การจัดระบบความคิดเพื่อพัฒนาการจำ โดยใช้ภาพ สี และเส้นร่วมกัน ซึ่งผู้อ่านต้องคิด เลือกรสรข้อมูล และสรุปประเด็นสำคัญของสิ่งที่อ่านออกมาเป็นเส้นเชื่อมโยงต่อกันแบบเดียวกันกับการทำงานของสมอง
4. **แผนการจัดการเรียนรู้** หมายถึง การวางแผนจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นสำหรับนำแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความให้มีประสิทธิภาพ
5. **ประสิทธิภาพ** หมายถึง ความสามารถของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ช่วยในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถึงเกณฑ์ที่คาดหวังไว้ คือ 80/80 ดังนี้
  - 80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทำกิจกรรมหรือแบบทดสอบท้ายหน่วยและรวมทุกกิจกรรม ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
  - 80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อัตงเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
6. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง คะแนนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **แบบฝึกทักษะ** หมายถึง สื่อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความ โรงเรียนภัทรบพิตร อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

2. **การอ่านจับใจความ** หมายถึง การทำความเข้าใจเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องราวหรือข้อความที่อ่าน โดยสรุปสาระสำคัญของของเรื่องที่อ่านได้ว่า เรื่องอะไร ใครทำอะไร ทำที่ไหน ทำเมื่อไหร่ และทำอย่างไร

3. **แผนผังทางปัญญา** หมายถึง การจัดระบบความคิดเพื่อพัฒนาการจำ โดยใช้ภาพ สี และเส้นร่วมกัน ซึ่งผู้อ่านต้องคิด เลือกรสรข้อมูล และสรุปประเด็นสำคัญของสิ่งที่อ่านออกมาเป็นเส้นเชื่อมโยงต่อกันแบบเดียวกันกับการทำงานของสมอง

4. **แผนการจัดการเรียนรู้** หมายถึง การวางแผนจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นสำหรับนำแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความให้มีประสิทธิภาพ

5. **ประสิทธิภาพ** หมายถึง ความสามารถของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ช่วยในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถึงเกณฑ์ที่คาดหวังไว้ คือ 80/80 ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทำกิจกรรมหรือแบบทดสอบท้ายหน่วยและรวมทุกกิจกรรม ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อัตงเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

6. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง คะแนนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

7. **ดัชนีประสิทธิผล** หมายถึง ตัวเลขที่แสดงความก้าวหน้าของผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ภายหลังจากการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทาง ปัญญาของโทนี่ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของ คะแนนทดสอบก่อนเรียนคะแนนทดสอบหลังเรียน

8. **ความพึงพอใจ** หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกสนใจ รู้สึกชอบ เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

9. **นักเรียน** หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนภัทรบพิตร อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32

7. **ดัชนีประสิทธิผล** หมายถึง ตัวเลขที่แสดงความก้าวหน้าของผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ภายหลังจากการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทาง ปัญญาของโทนี่ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของ คะแนนทดสอบก่อนเรียนคะแนนทดสอบหลังเรียน

8. **ความพึงพอใจ** หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกสนใจ รู้สึกชอบ เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาของโทนี่ บูซาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

9. **นักเรียน** หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนภัทรบพิตร อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32